

ZÁRÓDOLGOZAT

BÁBA KATA
Mezőgazdasági mérnöki FOSZK

Kaposvár

2022

A böglyofajták nagyrészenek van szüksége vére a peterakáshoz, melyet emberből és haszonállatból nyerik. A csípéssel járó negatív érzés stresszt okozhat és ronthatja a lovak jóllétét, mely negatív hatással jár a lovas sportra. A kórokozók (vírusok, baktériumok, egyéb vérparaziták) átviteléhez is hozzá járulnak. A böglyök állategészségügyi és gazdasági jelentőséggel bírnak ezért védekeznünk kell ellenük. A védekezéshez viszont tudnunk kell a böglyök biológiáját, a védekezési módszert és az állatokra gyakorolt negatív hatásokat is.

Dolgozatom témája a lovak viselkedése a böglyök hatására. Megfigyeltem a lovak böglyölyelhárító mozdulatokat és a böglyök aktivitása közötti kapcsolatot.

A napszakos aktivitást Bükkösdön vizsgáltam. A csapdákat naponta négy alkalommal ürítettem, 8, 10, 13, 15 órákor. Eredményeim alapján elmondhatjuk, hogy a böglyök aktivitása reggel alacsonyabb, majd emelkedni kezdett a déli és délutáni órákban.

A böglyök aktivitása és a lovak védekező magatartásformái közötti kapcsolatot videófelvételek segítségével vizsgáltam. Elemeztem a magatartásformákat melyek a következők voltak farokcsapások, dobbantások, fejjel és lábbal történő elzavarás, fejrázás, fülmozgatás és bőrremegtetés percenkénti átlagát négy napszakban. A lovak szignifikánsan nagyobb számban végeznek farokcsapást és bőrrángatást védekezésként, mint a többi magatartásformát.

A böglyök napszakos aktivitása és a magatartásformáinak összegzése alapján, a böglyök egy bizonyos egyedszámáig a lovak képesek megvédeni magukat. A böglyök napszakos aktivitásának ismerete fontos lehet pl. nyáron, a szabadtéri lovas versenyek vagy lovas túrák tervezésekor.

Kísérletem egyik célja volt, a böglyök elleni védekezés növelése. Ehhez egy H-trap típusú csapdát használtam, melynek működése gyakorlatban az jelenti, hogy a lehető legtöbb böglyöt megfogja a csapta.